

Arbejde med flygtningebørn og børn af flygtninge i praksis

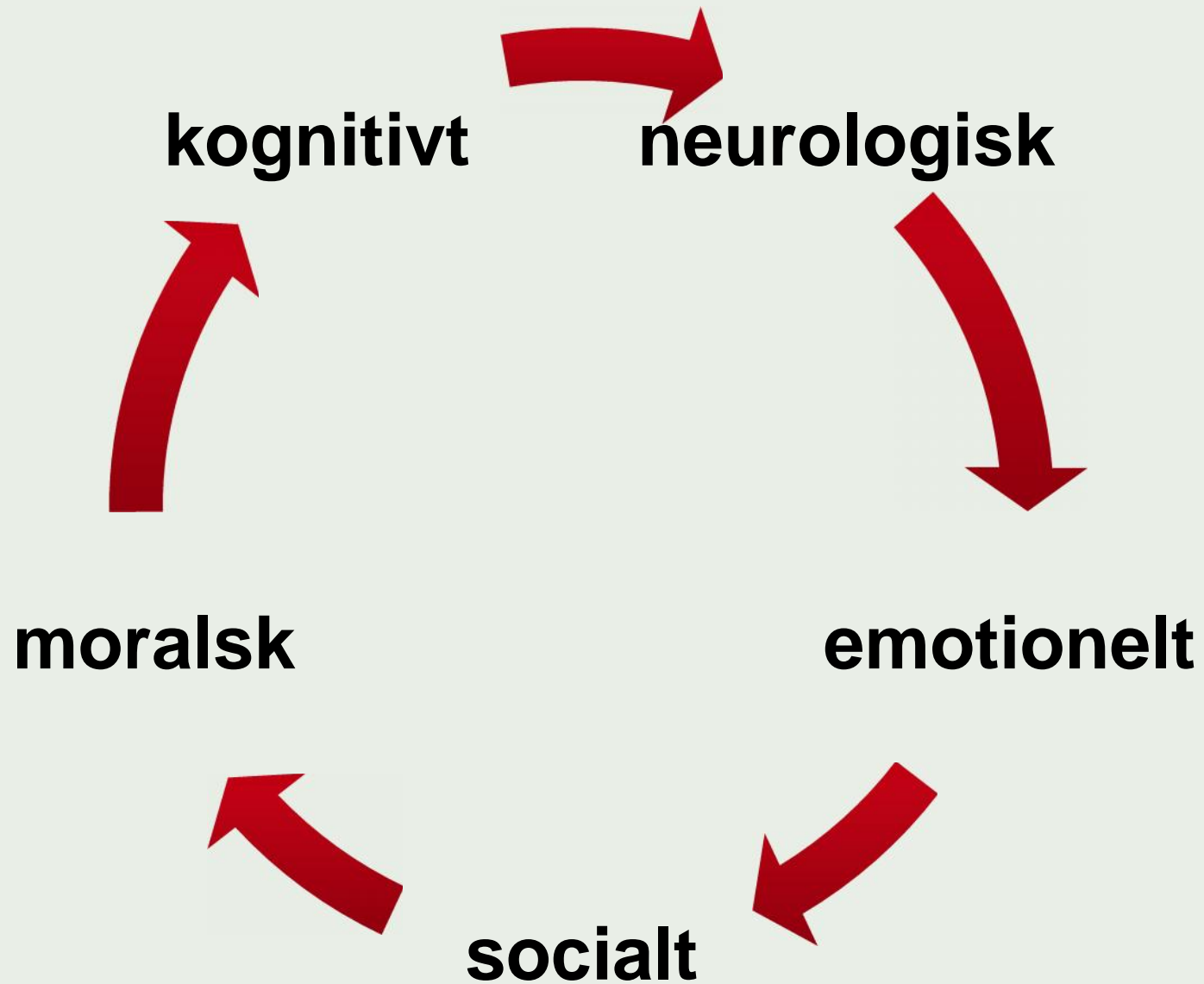
Konsulent ved Integrationsnet

Jette Thulin

jette.thulin@drc.dk

Traumer påvirker forældreene

Børnene vokser op med
uforudsigelighed

Reaktioner hos børn

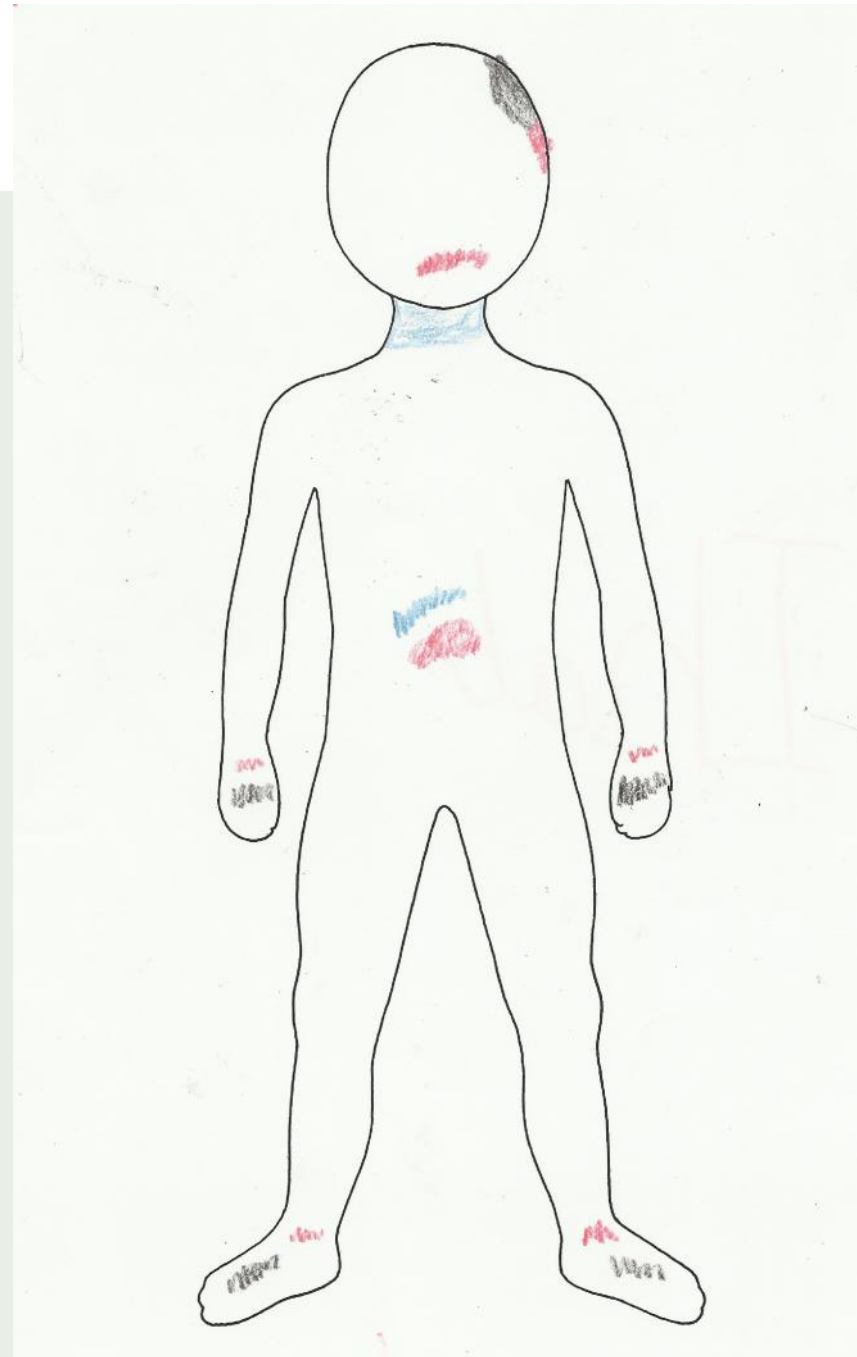
- Tab af opnåede færdigheder
- Vanskeligheder ved social kontakt
- Angst for høje lyde
- Gentage adfærdssekvenser
- Angst for at være alene
- Overtilpasset
- Trist og ked af det
- Anspændt
- Vrede, ophidselse, aggression
- Ekstrem vagtsomhed

Reaktioner hos børn

- Natlige forstyrrelser, soveproblemer, mareridt, sengevædning
- Let til forskrækkelse
- Spiseforstyrrelser
- Depression, tristhed
- Fysiske smerter
- Nedsat koncentration og læringsproblemer
- Flachback
- Manglende energi
- Udsætte sig selv og andre for fare
- Indsnævret fremtidssyn

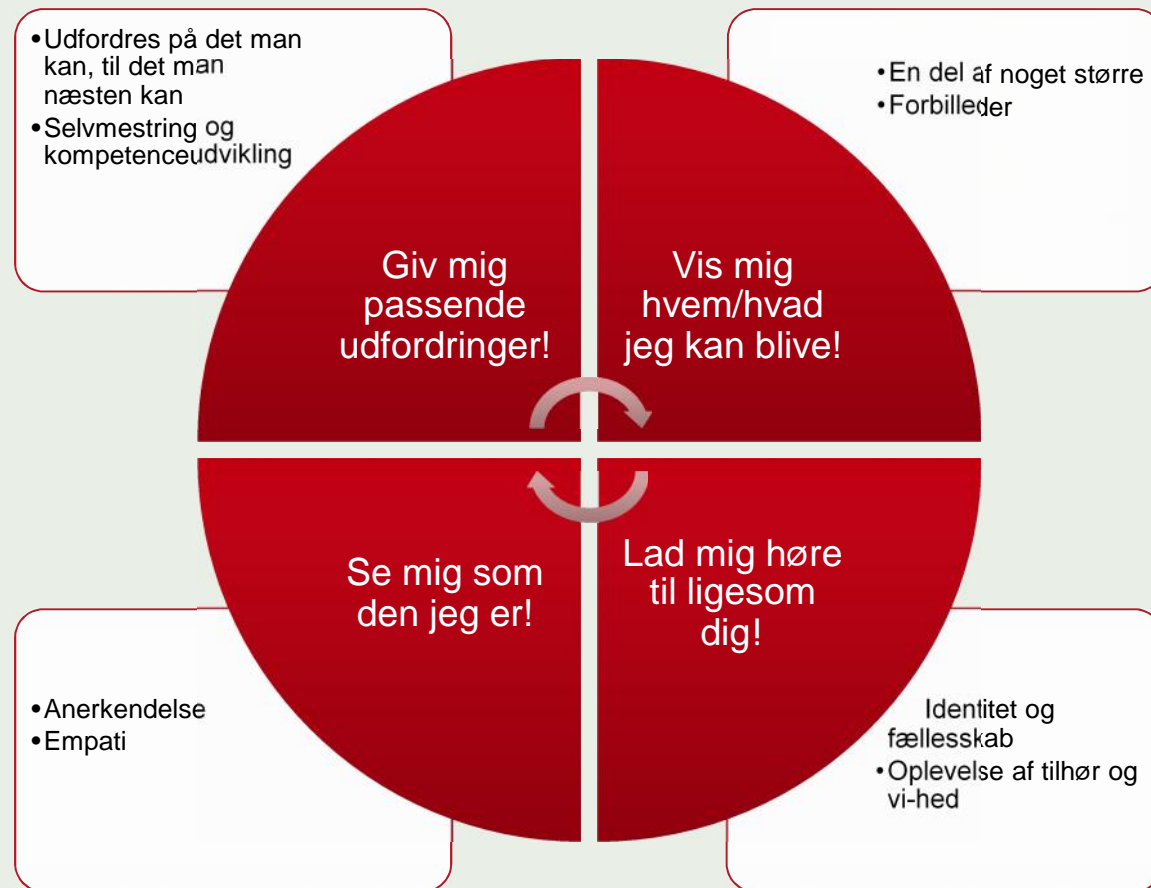
”De blå hjerner”

Enhver grad af
traumatisering, giver
stress symptomer og
forøget arausal!!

'Psykologisk ilt'

(Efter Jan Tønnesvang)

Manglen på psykologisk ilt kan medføre.....

(Efter Jan Tønnesvang)

- Selvfragmentering og personlighedsforstyrrelser
- Isolation eller alternativ gruppesamhør
- Meningsløshed eller fanatisk dedikation
- Mestringssammenbrud eller ensidig mestring

”KAOSBEREDSKAB”

At mindske spillerummet for tilfældigheder og uforudsete hændelser

- Konsekvens
- Orden
- Organisation

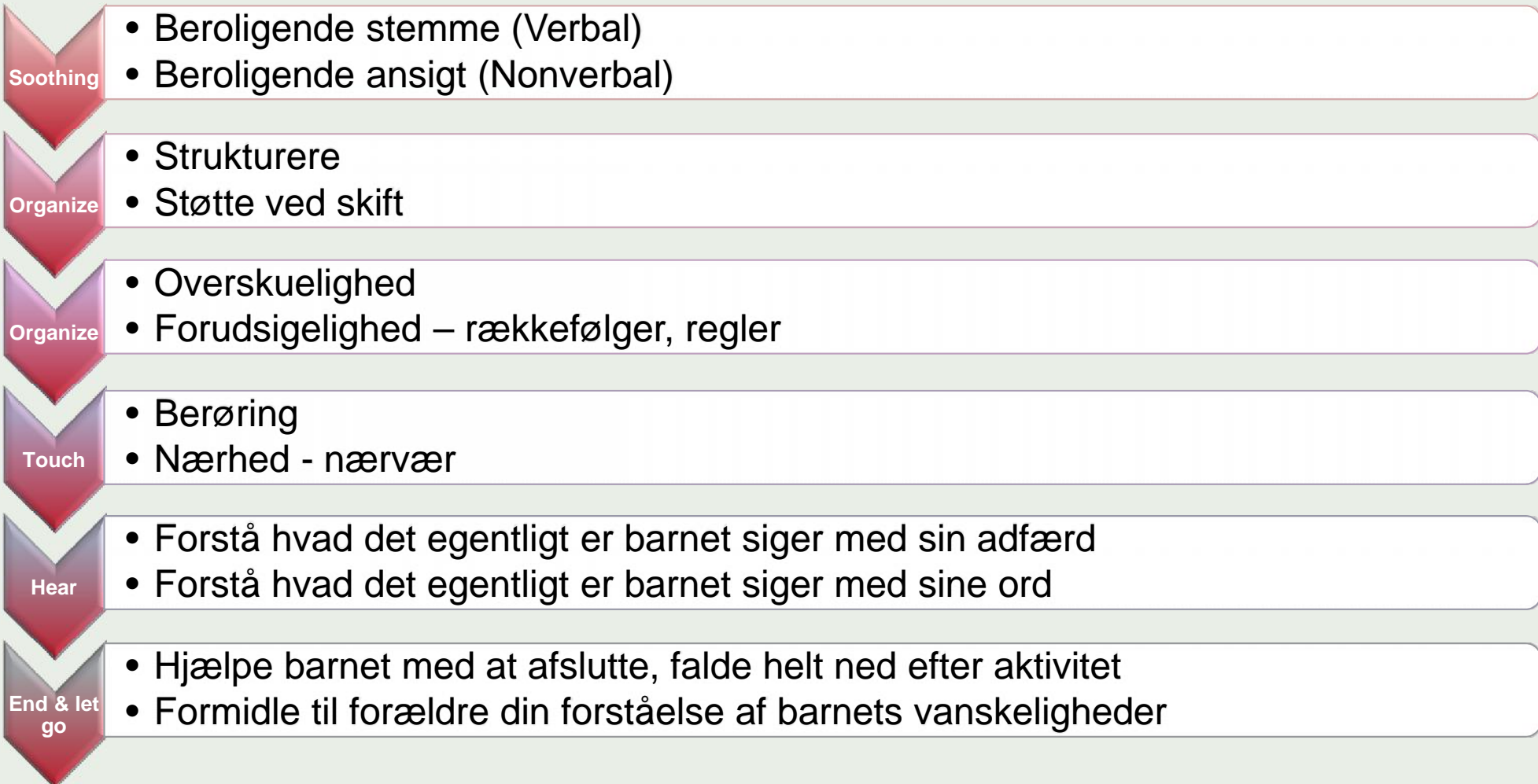

Pædagogiske handlemuligheder

- STROF
- SOOTHE
- DE 9 H'er
- 7 GODE RÅD
- UD PÅ GULVET
(inspireret af Theraplay)

SOOTHE

STROF

-EN SVENSK MODEL FOR DET PÆDAGOGISKE ARBEJDE MED TRAUMATISEREDE BØRN OG DERES FAMILIER

- S – STRUKTUR
- T – TALE OG TID
- R – RITUALER
- O – ORGANISERING
- F – FORÆLDRESAMARBEJDE

(BARN I KRIG AF LARS GUSTAFSSON, RADDA BARNEN)

STRUKTUR

- FASTE RAMMER
- FORUDSIGELIGHED
- ORDEN
- TYDELIGE, RUMMELIGE OG KONSEKVENTE VOKSNE

TALE OG TID

- En fast voksen
- Samtale på barnets vilkår
- Giv mulighed for alternative udtryksformer
- Understøt samtaler med billeder, logbog, porteføljo ol.
- Vær ærlig
- Lav tydelige fremadrettede aftaler
- Samtale med de ældste elever

RITUALER

- Start på dagen
- Ritualer omkring spisning
- Ritualer når der holdes fødselsdage.
- Ritualer omkring højtider (Jul, Eid, Påske, Ramadan)
- Øvrige ritualer
- Evt. afslutning på skoledagen og overgang til klub, SFO, hjem
- SFOs eller Klubs ritualer
- Afslutning på dagen
- Det kan hjælpe et barn, hvis det er muligt at holde fast i ritualer det er vant til fra tidligere.

ORGANISERING

I LEGEN

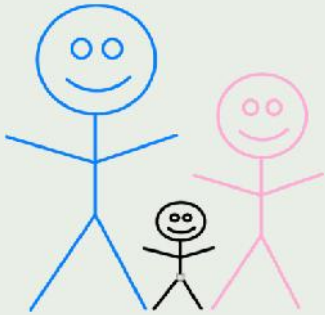
- Organiser leg så barnet kan genvinde sig selv i legens virksomhed, skabelse og genfortællinger.
- Lære regler for lege.
- Hjælp til meningsfulde lege i pauser.
- Støt aktivt børnenes leg, indtil de magter at overtage den igen.
- Hjælp til mindre strukturerede og mindre voksenorganiserede lege.
- Hjælp børnene med at bryde deres lammelse, forvirring og rastløshed med ordnede aktiviteter

ORGANISERING

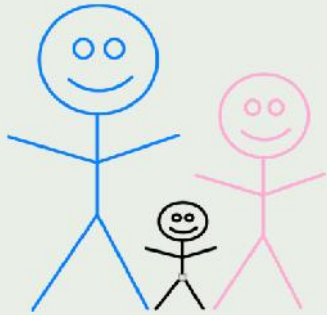
I UNDERVISNINGEN

- Hjælp til at søge hjælp
- Alternative arbejdsstillinger
- Bevægelse ind i undervisningen
- Overblik over egne ting
- Vide at der forventes noget af en
- Udfordres i niveau

FORÆLDRESAMARBEJDE

- Respekt for forældrenes rolle og ansvar.
- Opmærksomhed på skrevne og uskrevne regler.
- Afklaring af gensidige forventninger – altså **GENSIDIGE**.
- Oplysninger om barnets faglige, sociale og personlige udvikling og trivsel.
- Hjemmebesøg??

FORÆLDRESAMARBEJDE

- Forlang ikke noget der ikke kan honoreres.
- Udnyt de ressourcer der er hos en familie – empowerment.
- Gør IKKE børnene ansvarlige for forældrenes mangler og forglemmelser!
- Gå aldrig ud fra, at socialforvaltningen eller sundhedsvæsenet tager sig af en sag – tag kontakt.

De 9 H'er

1. **H**vad skal vi lave?
2. **H**vorfor skal vi lave det?
3. **H**vornår skal vi lave det?
4. **H**vor skal vi lave det?
5. **H**vem laver vi det med?
6. **H**vor meget skal vi lave?
7. **H**vordan laver vi det?
8. **H**vor længe laver vi det?
9. **H**vad skal vi bagefter?

- indhold
- skabe mening
- tidspunkt
- placering
- voksne, børn
- mængde
- metode
- tidsramme
- indhold

7 GODE RÅD – til dig der arbejder med flygtningefamilier

1. Lær om traumatiske oplevelser
2. Lav struktur og ritualer
3. Tag dig tid
4. Organiser legen
5. Forstå kulturforskelle
6. Prioriter forældresamarbejdet
7. Arbejd med sproget

Ud på gulvet

Er man med grupper af børn, kan små fokusaktiviteter bruges til at samle gruppen og få ro.

Se eksempler her:

<https://vimeo.com/76312220>

Hjemmesider:

www.traume.dk

www.flygtning.dk/udsatte

www.integrationsnet.dk

<http://www.psykiatrifonden.dk/temaer/snak-om-det/snak-om-det-ptsd.aspx>